

An international conference on the current research related to transfer of ownership and the impact of measures such as taxation.

Stockholm, Sweden, 25th – 26th March 2010

Transfer of Ownership in Private Businesses – European Experiences

www.ownershiptransfer2010.org

Conference Newsletter February 2010

Med dagens skatter hade ägandet av IKEA och Tetra Pak stannat i Sverige

Det säger Göran Grosskopf, ordförande i IKEA:s ägarbolag Ingka Holding BV. Som en av Sveriges främsta skatteexperter hjälpte han IKEA och Tetra Pak att flytta huvudkontoren från Sverige. Med dagens skatter och ett långsiktigt stabilt skattesystem är han övertygad om att de hade kunnat behållas i Sverige. Läs mer på nästa sida.

FBN Sweden Competence Development

I familjeföretag är den mest intressanta frågan för den äldre generationen om nästa generation är villig att ta över familjeföretaget? Men för den yngre generationen är frågan om den äldre generationen verkligen har förmågan och viljan att släppa taget?

FBN Sweden, som är ett nätverk av ägarfamiljer, bildades 1996 med ändamålet att stimulera till utbyte av erfarenheter mellan och inom familjerna i dessa frågeställningar. Framför allt ville man tillhandahålla kunskap och utbildning inom ämnesområden som man sällan hittar på handelshögskolor; exempelvis ägande, generationsskifte, kommunikation och konflikthantering, och i bolagsstyrning såväl som "familjestyrning".

Sedan år 2000 har FBN Sweden utbildat fler än femtio svenska familjeföretag. Genom att utnyttja svensk och internationellt ledande kompetens har FBN Sweden utvecklat ett Ägarprogram, ett Styrningsprogram, ett Rådgivarprogram och ett program för Spouses (respektive(!)). På konferensen om ägarskiften kommer du att höra mer om de olika programmen och hur de inspirerat framför allt de yngre delägarna. I mötet med andra i samma situation, har de utvecklat sin förmåga, kunskaper och insikter om hur de

Annelie Karlsson, vd för FBN Sweden.

kan finna sin egen väg i livet och samtidigt bidra som ägare i företaget, i styrelsen och i ägarråd respektive familjeråd.

Tillsammans med Annelie Karlsson (FBN Sveriges vd) kommer du att möta två medlemmar av familjeföretaget Spendrups, som berättar om hur familjen inspirerades att ta nästa steg för att säkra företagets kontinuitet inom familjen. Som ett resultat av utbytet mellan de deltagande familjerna, lärarna och intensiva diskussioner inom familjen Spendrup, har de utvecklat och klargjort de olika roller och ansvarsområden för familjen, ägarna och operativa familjemedlemmar. Och fått vänner för livet! Allt bidrar till att säkra ett JA! till båda frågorna som ställdes i inledningen.

IKEA:S STYRELSEORDFÖRANDE GÖRAN GROSSKOPF:

Med dagens skatter hade ägandet av IKEA och Tetra Pak stannat i Sverige

Göran Grosskopf är kanske inte en kändis för den breda allmänheten men han har och har haft enormt stor betydelse för svenskt näringsliv. Som en av Sveriges främsta skatteexperter var han rådgivare till Ingvar Kamprad och familjen Rausing och hjälpte dem med att flytta ut ägande och huvudkontor för IKEA och Tetra Pak från Sverige. Idag är han en internationellt verksam affärsman och styrelseordförande i IKEA och byggföretaget PEAB.

Det är en kombination av skatter och andra frågor som påverkar val av plats för etablering av företag enligt Grosskopf. I etableringsskedet tittar de som beslutar framförallt på företagsbeskattningen, d v s hur mycket som blir kvar efter skatt för den fortsatta etableringen av företaget. När väl etableringen är klar så blir det mer ägarbeskattningen som styr.

– Jag tror att för de som har valmöjligheter så har skatterna stor betydelse. Jag ser att skatterna varierar mellan kantonerna i Schweiz och det styr utan tvekan etableringarna kraftigt inom landet, säger Göran Grosskopf.

Göran Grosskopf var rådgivare till IKEA och Tetra Pak och kan idag se tillbaka på beslutet att flytta deras huvudkontor till andra länder. Skattefrågorna var oerhört viktiga för dessa beslut.

– Man ska ha klart för sig att de flesta familjer har en otrolig lojalitet och känsla för sitt företag och det kräver en rimlig och modest ägarskiftesbeskattning. När jag började arbeta med detta var arvsskatten inom den nära familjekretsen 50 procent och den var 60 procent utanför. Den dränerade företaget. Även när skatten sänktes till 30 procent blev beloppen i nominella tal väldigt höga. Många företagare hade svårt att skapa personligt sparande vid sidan om företaget. Det var fortfarande svårt att skapa resurser för att finansiera skatten. Det blev ohållbart, säger Göran Grosskopf.

I Sverige har villkoren för ägarskiftet förbättrats kraftigt under senare år. Arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatterna är borta och Göran Grosskopf är mycket positiv till denna utveckling.

– Det är jätteviktigt för Sverige och en fantastisk bra utveckling. Sverige är ett skatteparadis om man inte talar om inkomstbeskattningen. Företagare tycker detta är jättebra. Det finns två

problem; för det första lågt förtroende för reformernas beständighet och för det andra att Sverige fortfarande har både direkt och indirekt inkomstbeskattning av arbete, säger Göran Grosskopf.

En anledning till att avskaffa förmögenhetsskatten var att få kapital att hitta tillbaka till Sverige. Göran Grosskopf anser att man ännu inte skapat förtroende för en långsiktig lösning och därmed får det inte resultat fullt ut.

– Förmögenhetsskatten hänger ihop med arvs- och gåvoskatterna så tillvida att så fort en företagare ska ta ut något ur företag för att kunna finansiera förmögenhetsskatten så är det en extra belastning. Förmögenhetsskatt på ägarkapital är en åderlätning av företaget och kan därför inte isoleras från andra skatter, säger Göran Grosskopf.

IKEA och Tetra Pak kvar i Sverige om skatterna varit som idag

Skatterna har gjort att många företag flyttat ägande och huvudkontor från Sverige. Idag anser Göran Grosskopf att företag som IKEA och Tetra hade kunnat behålla huvudkontor i Sverige om skattevillkoren varit desamma då som nu, det vill säga ingen arvs-, gåvo- eller förmögenhetsskatt.

– Ja utan tvekan skulle man gjort det om man har förtroende för att vi har ett långsiktigt stabilt skattesystem. Företags- och ägarbeskattningen talar inte längre mot Sverige. Den talar för Sverige, säger Göran Grosskopf.

I den svenska debatten förknippas arvsskatten mest med småföretagens problematik. Göran Grosskopf anser inte att det är en riktig beskrivning att den bara berör små företag.

– För riktigt stora företag kommer man in i en helt annan problematik och internationellt finns ett antal väldigt stora familjeföretag.

Förslag för fler huvudkontor till Sverige

– När det gäller huvudkontors lokalisering så har det rätt stor betydelse hur man kan attrahera utländsk arbetskraft. Det har mindre betydelse för företag som PEAB men ser vi på IKEA måste vi kunna attrahera kompetenta medarbetare. Höga skatter har betydelse men också andra frågor som tillgången till internationella skolor är viktigt för var man etablerar sig. Det är inte bara skatter, det är en mer komplex situation.

Grosskopfs tidigare uppdragsgivare Hans Rausing har föreslagit att bolagsskatten borde avskaffas helt. Göran Grosskopf anser dock att den svenska bolagsskatten på 26,3 procent med möjlighet till avsättningar är ganska bra. Normala företagskatter är inte lägre i andra länder.

– Jag var rätt engagerad i skatteomläggningen under 1980-talet. Mitt förslag var då att lägga företagsbeskattningen på tio procent vilket vore inkomstneutralt jämfört med tidigare skatter. Sverige måste nog ha en bolagsskatt på minst 15 procent för att fungera internationellt. Annars får landet problem med andra länders CFC-beskattnings. Jag skrev en artikel om att alternativet till företagsbeskattningen vore att beskatta utdelningar istället.

Göran Grosskopf har ett tydligt budskap till politikerna för att få företagare att flytta tillbaka till Sverige.

– Skapa förtroende för en långsiktig skattepolitik. Det handlar om så långsiktiga beslut för företagen. För politiker däremot handlar det bara mandatperioder, säger Göran Grosskopf.

I Schweiz där Göran Grosskopf numera bor finns många svenska företagare som ser att Sverige blivit oerhört attraktivt de senaste åren. Schweiz har kvar arvsskatt och har t o m förmögenhetsskatt i några kantonen. Idag pågår en intensiv debatt mellan Schweiz och Tyskland om skattekonkurrens där tyska politiker är irriterade på att företagare flyttar till Schweiz. Enligt Göran Grosskopf skulle debatten mellan Tyskland och Schweiz även kunna gälla Sverige. Tyska företagare har ännu inte upptäckt de fördelaktiga svenska skattevillkoren.

OM GÖRAN GROSSKOPF

Född 1945 i Borås och idag bosatt i Schweiz.

Professor i rättsvetenskap i Umeå 1976-83, professor i handelsrätt i Lund 1983-83 och professor i skatterätt i Göteborg 1984-90.

Styrelseordförande i IKEAs ägarbolag Ingka Holding BV och byggföretaget PEAB. Tidigare arbetande styrelseordförande i Tetra Laval Group.

Konferensen närmar sig – anmäl dig så snart som möjligt!

Om några veckor är det dags för årets viktigaste konferens om ägarskiftet. Genom sin bredd erbjuder programmet spännande teman för många olika intressen. Blandningen av företagare, forskare, experter och politiker skapar också förutsättningar för gränsöverskridande diskussioner.

Näringsminister Maud Olofsson kommer att ge den svenska synen på ägarskiftet bland annat mot bakgrund av hur skatter förändrats för att underlätta för nästa generation att ta över.

Joseph Astrachan, välkänd professor och forskare från USA, inriktar sitt anförande mot framgångsfaktorer för ägarskiftet i familjeföretag. Astrachan har själv en bakgrund från familjeföretagande utöver sin gärning som forskare. Han har författat Guidelines for Family Business Leaders and Their Families bland ett tiotal publicerade titlar.

Konferensen äger rum i Stockholm den 25–26 mars och erbjuder förutom intressanta seminarier också en middag på Operaterrassen. För mer information om konferensen besök vår webbplats www.ownershiptransfer2010.org.

Näringsminister Maud Olofsson

Photo: Pawel Flato

Joseph Astrachan
Professor, Cox Family Enterprise Centre,
Kennesaw State University, USA

Ökad förståelse för företagandets risker har lett till enklare ägarskiften

Intervju med Gunnar Hjertquist,
Gärde Wesslau Advokatbyrå.

Varför engagerar sig Gärde Wesslau i konferensen om ägarskiften?

– Som affärsrättsligt inriktad advokatbyrå med transaktionsjuridiken som del av verksamhetsvardagen är det för oss naturligt att vara engagerad i konferensen. Ett ägarskifte av ett företag, särskilt om det är familjeägt, innehåller en rad av överväganden för berörda parter. Vi är nyfikna på att lära oss mer av de icke-juridiska samtidigt som vi är glada över att ställa upp med representanter inom vårt eget nätverk som kan belysa de rent juridiska aspekterna.

Har förutsättningarna för ägarskiften förändrats i Sverige under 2000-talet?

– Ja, det vill jag nog säga. Inte minst har företagarklimatet ur ett mer allmänt perspektiv förändrats. Människor i vårt samhälle har idag större förståelse för det risktagande som är förknävat med företagande. Ur denna förståelse har även de politiska församlingarna bidragit med viktiga beslut som – i vart fall – förenklat förutsättningarna för ägarskiften. Jag tänker då närmast på avskaffandet av arvs – och förmögenhetsskattorna samt gåvoskatten i mitten på det gångna årtiondet.

Om Du jämför med andra länder, hur bedömer du att lagar och regler är i Sverige?

– Egentligen skulle jag vilja vänta med att svara på den frågan till dess konferensen har avslutats. Som svensk advokat har jag fullt upp med vår egen rättsordning. Nyligen fick jag ett uppdrag från en finsk kollega som avsåg en gränsöverskridande fusion av bolag med tyngdpunkten förlagd till Sverige. Skälet för ägarfamiljen var de förenklade skattereglerna i vårt land i förhållande till Finland. Exemplet kan ju tjäna som en del av svaret på frågan.

Vilka är de viktigaste skillnaderna i lagstiftning och regler mellan länder inom EU? Något land som sticker ut positivt och/eller negativt?

– Även den frågan skulle jag vilja vänta med att söka svaret på. Under konferensen blir vi minst sju advokater från skilda länder inom EU. Jag är övertygad om att vi kommer att kunna få svaret tillsammans från dessa.

På konferensen är du moderator för sessionen Tax and law issues in ownership transfers: European experiences from a business law perspective – vilka frågor tror du kommer att bli mest omdiskuterade mellan dig och dina kollegor från bland andra Tyskland, Frankrike och Storbritannien?

– Jag tror att juridiken kring ägarskiftet med avseende på förmögenhetsöverföringen kommer att bli rikligt diskuterad. Vilka tekniker kommer till användning för att få ett skifte att fungera så bra som möjligt utan att företagets värdebas går förlorad. En annan fråga som jag tror blir intressant är maktfrågor och hur man löser dessa avtalsmässigt i familjeägda företag. Inte minst ur generationsskiftessynpunkt.

Vilka förväntningar har du generellt på konferensen om ägarskiften?

– Jag ser fram emot mixen av deltagare från olika verksamhetsområden såsom politik, akademisk forskning, företagarkvärlden samt även expertis inom till företagandet närliggande discipliner. Att få lyssna och diskutera med andra som har ett annat perspektiv på ägarskiftet än en själv ska bli spännande.

För mer information om konferensen kontakta

Annika Hall (PhD)
Center for Family Enterprise and Ownership
Jönköping International Business School
mobile: +46 (0)708 98 90 93
mail: annika.hall@ihh.hj.se

Carl-Erik Holmqvist
Scantech Strategy Advisors AB
mobile: +46 (0)705 34 70 15
mail: carl-erik@scantechab.se